

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-165/2007/016.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a **TeleFound Szolgáltató Kft.** Budapest ellen fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása miatt folyamatban lévő eljárásban tárgyaláson meghozta az alábbi

határozatot

A Versenytanács megállapítja, a TeleFound Szolgáltató Kft. a 2007. évben alkalmazott kommunikációs eszközein a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására alkalmas magatartást tanúsított az EzPhone Next telefonkártya kapcsán feltüntetett eurocent percdíjakról adott, a 2006. október 4-i Ft/EUR középárfolyamra alapozott tájékoztatás vonatkozásában.

A Versenytanács a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását a jelen határozat kézhezvételétől számított 30 nap elteltével megtiltja.

A Versenytanács kötelezi az eljárás alá vontat 100.000 Ft (Egyszázezer forint) bírság megfizetésére, amelyet a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557 számú bírságbevételi számla javára köteles megfizetni.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a Versenytanácsnál benyújtható vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni.

I n d o k o l á s

1. A Gazdasági Versenyhivatal annak vizsgálatára indított versenyfelügyeleti eljárást, hogy a TeleFound Szolgáltató Kft. megsértette-e a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (továbbiakban: Tpv.) III. fejezetének rendelkezéseit azzal, hogy a 2007. év folyamán közzétett szórólapjain az euróban, illetve forintban közzétett díjakat a Magyar Nemzeti Bank által közzétett 2006. október 4-i árfolyamra alapozta. Az eljárás kiterjed az eljárás alá vont 2007. évi teljes tájékoztatási gyakorlatára.

I. Az eljárás alá vont, az érintett piac

2. A két vállalkozás és egy magánszemély tulajdonában álló eljárás alá vont 2003 júniusától biztosít pre-paid jellegű nemzetközi hívókártya-szolgáltatást ügyfelei számára. 2006. évi nettó árbevétele 168.332.000 Ft volt.

3. A beszédcélú kommunikációs szolgáltatások nyújtása jelenleg három különböző műszaki megoldással valósítható meg: vezetékes távbeszélő vagy mobil hálózaton keresztül, valamint VoIP-technológia segítségével [VoIP: Voice Over Internet Protocol, vagyis Internet-protokoll (IP) alapú hangszolgáltatás].

A behívós (prepaid) telefonkártyák esetében a fogyasztó egy meghatározott összegért vásárol egy telefonkártyát, amely fizikailag egy bankkártyára vagy hitelkártyára hasonlít, s egy lekapható réteget is tartalmaz. A telefonkártyán lévő összeg a szolgáltató által meghatározott díjszabás szerint beszélhető le. A prepaid telefonkártyák jellemzője, hogy azokkal a fogyasztó kötelezettség nélkül telefonálhat: nincs szükség sem készülék, sem pedig előfizetés megvásárlására.

Ha a fogyasztó a megadott behívószámot (e számok egyikét) egy vezetékes előfizetői hozzáférési pontról vagy nyilvános telefonról hívja fel, egy kapcsolóközpont fogadja a hívást. A gépi operátor ezek után elkéri a kártya PIN-kódját, majd ellenőrzi, hogy a PIN-kódhoz tartozó kártya egyenlege nincs-e bármi okból korlátozva. Amennyiben a kártyán szereplő egyenleg alkalmassá teszi azt a használatra, a fogyasztó beütheti a hívni kívánt telefonszámot. Ez után a rendszer elkezd felépíteni a kapcsolatot a két végpont között.

Vezetékes vagy mobil hálózaton keresztüli hívás esetén a hívás a megszokott módon, az egyes szolgáltatók vonalkapcsolt hálózatain keresztül fut. A VoIP-alapú hívás esetén a beszédhangot az előfizető készüléke vagy kapcsolóközpontja digitalizálja, majd egy gateway segítségével átvezérelik a vonalkapcsolt jelfolyamatot az IP platformra. Az eljárás alá vont szolgáltató partnerei segítségével az adatcsomagok megérkeznek a célországba, és az ott elhelyezett gateway ezek után az IP adatcsomagokat újra visszaalakítja a vonalkapcsolt hálózaton keresztül továbbító digitális jelfolyammá, amely a hívott fél kapcsolóközpontjában vagy a hívott előfizető készülékén visszaalakul analóg hanggá. VoIP-alapú hívás esetén is használatba kerülhet tehát valamely vezetékes vagy mobil távközlési szolgáltató hálózata.

4. A prepaid telefonkártyák piaca sokszereplős piac, amelyen számos vállalkozás van jelen (Magyar Telekom, EuroWeb, Micronet, PrivateTel, Global Reach, CallGate, Quality Tel, GTS Datanet, Digital Talk, Netring, e-Tel). A belépési korlátok alacsonyak, a piac eladásainak körülbelül kétharmadát a Barangoló és a NeoPhone kártyák, valamint a TeleFound különböző kártyái teszik ki, a többi versenytárs termékei a maradék egyharmad részesedésen osztoznak.

5. A piaci szereplők árai rendkívül gyorsan, több esetben a versenytárs(ak) áaira reagálva változnak. Az árak jellemzően csökkenő tendenciát mutatnak.

6. A piaci szereplők kommunikációjára általánosságban jellemző a vásárláshelyi kommunikációs eszközök, a kisméretű poszterek és a szórólapok használata, meghatározó a kommunikációban az ún. BTL eszközök súlya. A kommunikáció központi eleme általában az ár, amely rendkívül gyorsan is változhat.

7. Megjegyzendő, hogy az elmúlt években a prepaid telefonkártyák piacának jelentős kihívást jelent az ún VoIP telefonálás. Bár a prepaid kártyák jelentős része is részben VoIP-alapon működik, esetükben megfizetendő a carrier hálózatának használatáért felszámított díj. A teljes mértékben VoIP-alapon működő ún. internetes telefonszolgáltatások esetében a fogyasztónak nincs díjfizetési kötelezettsége az internetszolgáltatónak fizetendő díjon kívül.

8. A prepaid telefonkártya-szolgáltatók által nyújtott szolgáltatások célcsoportjának nemcsak a magyar, hanem adott esetben külföldi fogyasztók (pl. Magyarországon nyaraló turisták) is tekinthetők. A legtöbb szolgáltató továbbá rendelkezik olyan telefonkártyával, amelynek percdíjai egy hívásirányba rendkívül kedvezőek, így leginkább egy adott ország fogyasztói számára jelentenek kedvező ajánlatot.

9. Az eljárás alá vont több telefonkártyát kínál a fogyasztóknak:

	Név	Címletek	Behívószámok	Számlázás időegysége
1.	EzPhone	- 500 Ft - 1 500 Ft - 3 000 Ft - 5 000 Ft	- vonalas szám - zöld szám	percalapú
2.	Blablabla	- 500 Ft - 1 500 Ft - 3 000 Ft - 5 000 Ft - 10 000 Ft	- vonalas szám - zöld szám	percalapú
3.	Vina	- 1 000 Ft - 2 000 Ft - 5 000 Ft	- vonalas szám - zöld szám	percalapú
4.	FuYinKa	- 3 000 Ft - 5 000 Ft	- vonalas szám - zöld szám	percalapú
5.	Sahara	- 2 000 Ft - 3 000 Ft	- vonalas szám - zöld szám	percalapú
6.	Jazz	- 1 000 Ft - 2 000 Ft	- vonalas szám - zöld szám	percalapú, a 3. perc után ún. „szolgáltatási díj” (119 Ft) fizetendő
7.	Rock 'n Roll	- 1 000 Ft - 2 000 Ft	- vonalas szám - zöld szám	percalapú, a 4. percben ún. „szolgáltatási díj” fizetendő, a percdíjak a 4. perctől 10%-kal nőnek, a kártya egyenlegét napi 10 Ft díj terheli
8.	Pacific	- 2 000 Ft - 5 000 Ft	- vonalas szám - zöld szám	percalapú
9.	Pacific Express	- 1 000 Ft	- vonalas szám - zöld szám	percalapú
10.	Jin Zhun	- 3 000 Ft	- vonalas szám - zöld szám	percalapú
11.	EzPhone Next	- 500 Ft - 1 000 Ft - 1 500 Ft - 2 000 Ft - 3 000 Ft	- vonalas szám - zöld szám	percalapú
12.	Blablabla Plus	- 500 Ft - 1 000 Ft - 3 000 Ft - 5 000 Ft	- vonalas szám - zöld szám	percalapú
13.	Jazz (új kiadás)	- 1 000 Ft - 2 000 Ft	- vonalas szám - zöld szám	percalapú
14.	Rock 'n Roll (új kiadás)	- 1 000 Ft - 2 000 Ft	- vonalas szám - zöld szám	percalapú, a 4. percben ún. „szolgáltatási díj” fizetendő

A telefonkártyák használatára vonatkozó általános szerződési feltételeit a fogyasztók az eljárás alá vont honlapján találhatják meg.

10. A Vj-157/2005. számú versenyfelügyeleti eljárásban megállapítást nyert, hogy az eljárás alá vont a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított egyes hívókártyáiról adott tájékoztatásai kapcsán.

II.

Az eljárás alá vont vizsgált magatartása

11. Az eljárás alá vont 2007-ben több kommunikációs eszköz segítségével népszerűsítette EzPhone Next pre-paid kártyáját, így vásárláshelyi reklámanyagokon (plakát és szórólap), illetőleg a személyes eladás során használt írásbeli, szóbeli tájékoztató anyagokon (értékesítőknél átadott szóróanyag, ügyfélszolgálati tájékoztató), azokon magyar és angol nyelven adva tájékoztatást a fogyasztók számára. A Versenytanács előtt a következő kommunikációs eszközök ismertek:

- vásárláshelyi A/4 méretű plakát USA&UK, Kanada, Germany, Russia és Románia hívásirányok feltüntetésével (Vj-165/2007/7. számú irat 2. számú melléklet 1.),
- vásárláshelyi A/4 méretű plakát USA&UK, Németország, Olaszország&Kína hívásirányok feltüntetésével (Vj-165/2007/7. számú irat 2. számú melléklet 2.),
- négyoldalas szórólap (Vj-165/2007/7. számú irat 2. számú melléklet 3.),
- kétoldalas szórólap USA&UK, Kanada, Németország, Oroszország, Izrael és Románia hívásirányok feltüntetésével (Vj-165/2007/7. számú irat 2. számú melléklet 4.),
- kétoldalas szórólap USA&UK, Németország, Olaszország&Kína, Románia, Kanada és Oroszország hívásirányok feltüntetésével (Vj-165/2007/7. számú irat 2. számú melléklet 5.).

12. Az eljárás alá vont a 2007. évben nem módosított a fenti reklámok tartalmán, egész évben ezeket alkalmazta. A reklámok csekély számban jelenleg is elérhetők a fogyasztók számára.

13. A kommunikációs eszközökön egyes országokban irányuló hívásdíjak kerültek feltüntetésre, közölve az országot, a percdíjat forintban és eurocentben, ismertetve az adott országba (annak egy városába, pl. Londonba) indítható hívások teljes hosszát (pl. London 338 minutes).

14. A kommunikációs eszközök egy része (Vj-165/2007/7. számú irat 2. számú melléklet 3. és 4.) esetében ezen közlések alatt apró betűmérettel a következő szerepel:

A hívások elszámolása forint alapú percdíjakon történik. A feltüntetett eurocent percdíjak tájékoztató jellegűek és az MNB 2006. október 4-én meghirdetett 276.43 Ft/EUR középárfolyamon értendők.

All our charges deducted in HUF (Forints). The advertised EuroCent minute rates are for information purposes only. 1 EUR=276.43 HUF based on MNB mid-rate published on 4th October 2006.

Ugyanez a tájékoztatás más kommunikációs eszközökön (Vj-165/2007/7. számú irat 2. számú melléklet 1., 2. és 5.) azok bal, illetve jobb oldalán függőlegesen, apró betűvel olvasható. Ezek a kommunikációs eszközök az eurocent percdíjat hangsúlyosabban jelenítették meg, mint a forint percdíjat.

15. A hivatalos Ft/EUR középárfolyamok alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vont által megjelenített, 2006. október 4-i adatok óta a Ft/EUR árfolyam fokozatosan és jelentősen csökkent, 2007. január 4. és 2007. október 4 között 245,83 és 256,05 között ingadozott. A hívásdíjak forintban kerülnek levonásra, így egy jelentős árfolyamcsökkenés azzal járhat, hogy a fogyasztó a csökkentett árfolyamon számolva jóval többet tudna telefonálni. Tekintettel arra, hogy a díjak forintban történő levonása egy magas Ft/EUR árfolyamon történik, adott esetben a fogyasztó akár 9%-kal is magasabb percdíjat is fizethetett.

16. Az eljárás alá vont a vizsgálattal érintett reklámanyagok közzétételét követően hat alkalommal történt meg a díjszabások módosítása (minden esetben csökkentve a díjakat). A díjszabás gyakori változása miatt a fogyasztók az eljárás alá vont honlapján találhatják meg a mindenkor hatályos díjszabást, amely forintban tartalmazza az aktuális percdíjakat valamennyi hívásirányba,

17. Hívást kezdeményezése esetén a telefonközponttal létesített kapcsolat kezdetén a fogyasztó számára a kártyával felhasználható összeg ismertetésre kerül. Ezt követően mielőtt a hívott fél kapcsolásra kerülne, ismételten tájékoztatást kap arról, hogy mennyi ideig tud az adott hívásirányba telefonbeszélgetést folytatni a telefonkártyán rendelkezésre álló keret terhére.

III.

Az eljárás alá vont előadása

18. Az eljárás alá vont előadta,

- a vizsgálat alá vont szórólapokon valamennyi esetben, valamennyi országba irányuló hívás esetén három információ került feltüntetésre: az adott országba irányuló hívás percdíja forintban, az adott országba irányuló hívás percdíja euróban és az adott országba irányuló hívás maximális hossza percben. A szórólapokon a percdíjak változóan hol forintban, hol euróban kerültek nagyobb betűmérettel feltüntetésre, ugyanakkor valamennyi szórólapon az alapos tájékoztatás érdekében az átváltási árfolyam pontos összege is (nemcsak annak referencia napja) feltüntetésre került,
- a fogyasztók (akár a többségben lévő magyar fogyasztók, akár külföldi fogyasztók) a telefonkártyákat előre rögzített áron forintban vásárolják meg. A telefonkártyák forintban szereplő névértékéből forintban kerülnek levonásra a percdíjak. Ennek megfelelően az árfolyam-ingadozás nincs befolyással a telefonkártyákkal adott hívásirányba maximálisan folytatható beszélgetés időtartamára,
- megjósolhatatlan, hogy egy jövőbeni időszak alatt hogyan fog változni az árfolyam,
- a fogyasztók megfelelő tájékoztatását szolgálta, hogy nemcsak az árfolyam átváltásának referencia napját tüntette fel valamennyi reklámanyagon, hanem az átváltási árfolyam pontos értékét is,
- nem lett volna elvárható, hogy az árfolyamok változásai esetén visszavonja kommunikációs eszközeit, amennyiben azok valóságtartalma megkérdőjelezhetővé válik. Egyrészt a fogyasztókkal közölt adat valóságtartalma nem változott, nem változhatott, másrészt ugyanezt a magatartást nem rója fel a Versenytanács, amikor a percdíjak hat alkalommal történő csökkentéséről a fogyasztókat a reklámanyagok „visszavonása” útján nem tájékoztatta,
- nem lehet kizárólag az euró árfolyam változásából következtetni jelentős, 9%-os percdíj-különbözetre következtetni, anélkül, hogy figyelembevételre kerülne, az árfolyamváltozás esetleges ártorzító hatása a percdíjak jelentős csökkentése kompenzálta,

- nem mellőzhető, a magyarországi turisták jelentős része nemzeti valutájának átváltási árfolyamát figyelembe véve dönti el, hogy egy-egy üzleti ajánlat mennyire kedvező a számára,
- a fogyasztók számára a reklámanyagokon szereplő további, a konkurens termékekkel történő összehasonlítást, valamint az ár-érték arány megállapítását lehetővé tevő információk mellett (még ha félrevezető lehetne is az euróban megjelölt percdíj) nem bír értékelhető torzító hatással a percdíjak euróban történő megjelölésének ritka pontosítása. A Versenytanács a Vj-117/1998. számú ügyben rámutatott arra, hogy a reklámmal szemben alapvető követelmény, hogy az a megjelenésekor az áru lényeges tulajdonságát illetően igaz információt közvetítsen a fogyasztó számára. A hamis állítás, vagy elhallgatott lényeges információ akkor okoz versenysérelmet, ha alkalmas a piaci verseny torzítására, vagyis versenytársi sérelemmel is jár, vagy járhat. Vizsgált magatartása nem volt alkalmas a piaci verseny torzítására, vagyis nem járt, nem járhatott versenytársi sérelemmel. Ha a fogyasztó az eljárás alá vont percdíjait egy konkurens szolgáltató percdíjaival kívánja összehasonlítani, úgy az összehasonlítás alapjául csak és kizárólag a percdíjak forintban megjelölt értéke vagy a kezdeményezhető hívások maximális hossza szolgálhat. Még a reklámanyagok háromhavonta történő cseréjével együtt járó aránytalanul magas költségek viselése mellett sem tudná az eljárás alá vont lehetővé tenni, hogy a fogyasztók az általa forintban felszámított percdíjait konkurensaink percdíjaival euróban tudják összehasonlítani, tekintettel az euró árfolyam-ingadozásának nagyságára. Nem elvárható, hogy háromhavonta konkurens vállalkozásokkal egy közös referencia napban állapodjon meg, amikor a reklámanyagok nyomdai előállítását megrendeli,
- a reklámanyagok megrendelésekor nem áll módjában tájékozódni a jövőben esedékes Forint/Euró árfolyamról, így a reklámanyagok megrendelése során birtokában lévő információkat kellett rendelkezésre bocsátania az elkészítendő szórólapokhoz. A jelen esetben a vizsgált reklámszöveg az áru lényeges tulajdonságát tekintve igaz tartalmat közvetített, tekintettel arra, hogy az EzPhone Next elnevezésű telefonkártyát főként magyar fogyasztóknak szánta, s a Magyar Köztársaság hivatalos fizető eszköze a forint, amely a reklámokon és a valóságban is megegyezett a közzétett anyagokon szereplővel, továbbá a Forint/Euró árfolyam 2006. október 4-én 276,43 Ft/EUR volt,
- álláspontját alátámasztja a Gazdasági Versenyhivatal P-853/2006. számú ügyben hozott határozata, amely egyebek között rögzítette, mivel a szórólapokon pontosan és jól láthatóan fél van tüntetve a percdíjak összege forintban is - nem csak eurócentben, ezért a jogsértés nem valószínűsíthető. Önmagában az a tény, hogy a szórólapokon és a plakátokon a percdíjak összege nagyobb betűméretben olvasható eurocentben mint forintban, nem valósítja meg a fogyasztók megtévesztésére vonatkozó törvényi tényállást. A határozat az eladáshelyi plakátok és szórólapok kapcsán leszögezte, az ilyen kommunikációs anyagokat a fogyasztónak lehetősége és ideje is van alaposan átnézni döntése meghozatala előtt, s az ésszerűen eljáró fogyasztótól elvárható, hogy a fogyasztói döntés meghozatala előtt az általa kívánt szolgáltatás tulajdonságairól, jellemzőiről megfelelő körültekintéssel tájékozódjon.
- a versenyfelügyeleti eljárás tárgyát képező reklámokkal nem sértette meg a Tpv. vonatkozó rendelkezéseit, tekintettel arra, hogy a megjelent reklámanyagokon jól látható helyen, megfelelő méretben került közzétételre az alábbi felhívás a figyelem felhívására alkalmas módon, magyar valamint angol nyelven,
- sok értékesítési helyre nincs ráhatása a vonatkozásban, hogy ezek adott esetben leszedjék, illetőleg lecserélik a reklámokat.

Az eljárás alá vont a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetését kérte.

IV. A vizsgálók indítványa

19. A vizsgálók szerint

- tekintettel arra, hogy a vizsgált kampány kommunikációs eszközei a percdíjra vonatkozóan tartalmaztak információt, így azok az árra vonatkozó tájékoztatásként értékelhetőek,
- elvárható lett volna, hogy az eljárás alá vont az árfolyamok változásai esetén visszavonja kommunikációs eszközeit, amennyiben azok valóságátartalma megkérdőjelezhetővé válik,
- a tipográfiai elrendezésnek, valamint a kommunikációs eszközök elkészítésekor használt színeknek köszönhetően a függőlegesen szedett apróbetű elkerüli a fogyasztó figyelmét, vagyis a kommunikációs eszközök nem adnak kellő tájékoztatást arról, hogy milyen árfolyamon kerül levonásra kártyájukról a hívások díja,
- az eljárás alá vont magatartása alkalmas volt arra, hogy a fogyasztói döntést tisztességtelenül befolyásolja.

20. A vizsgálók jogsértés megállapítását és a törvénybe ütköző magatartás további folytatásának megtiltását indítványozták az ügyben.

V. Jogi háttér

21. A Tpvt. 9.§-a szerint a használt kifejezéseknek a mindennapi életben, illetőleg a szakmában elfogadott általános jelentése az irányadó annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas-e.

A Tpvt. 10.§-a rögzíti, hogy tilos a fogyasztó választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti módszerek alkalmazása. Ilyen módszernek minősül különösen, ha olyan körülményeket teremtenek, amelyek jelentősen megnehezítik az áru, illetve az ajánlat valós megítélését, más áruval vagy más ajánlattal történő tárgyszerű összehasonlítását.

A Tpvt. 77.§-a (1) bekezdésének d) és f) pontja értelmében az eljáró versenytanács határozatában megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, illetve megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását.

Az eljáró versenytanács a Tpvt. 78.§-ának (1) bekezdése alapján bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpvt. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztói érdekek sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

VI. A Versenytanács döntése

22. A Tpv. nem engedi tisztességtelenül befolyásolni a fogyasztói döntés mechanizmusát. A tisztességtelen befolyásolás kihat vagy kihathat a fogyasztók azonos vagy egymást ésszerűen helyettesítő termékek közötti választásának a folyamatára, s ezáltal a verseny alakulására, ezen keresztül pedig a versenytársakra.

23. A jelen eljárásban vizsgált kommunikációs eszközökön az eljárás alá vont kiemelten (egyes reklámok esetében nem a forint, hanem az eurocent percdíjakra helyezve a hangsúlyt) szerepeltette az egyes országokban irányuló hívásdíjakat, ugyanakkor igen apró betűmérettel, adott esetben a főszövegtől eltérő olvasási irányt kívánva közölte, hogy a feltüntetett eurocent percdíjak tájékoztató jellegűek és az MNB 2006. október 4-én meghirdetett 276,43 Ft/EUR középárfolyamon értendők.

24. A Versenytanács nem kívánt abban állást foglalni, hogy mennyire olvashatók a kommunikációs eszközökön szembetűnő módon megjelenített díjakhoz képest az annál lényegesen kisebb betűmérettel elhelyezett azon információk, amelyek arról adtak tájékoztatást, hogy a feltüntetett eurocent percdíjak tájékoztató jellegűek és az MNB 2006. október 4-én meghirdetett 276,43 Ft/EUR középárfolyamon értendők. Az eljárás alá vont ugyanis már önmagában azzal a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására alkalmas magatartást tanúsított, hogy a 2007. évben a 2006. október 4-i középárfolyamra alapította a fogyasztókat megcélzó tájékoztatásait, egy olyan középárfolyam alapján jelenítve meg az eurocent percdíjakat, amelyek a 2007. évben ténylegesen sohasem kerültek érvényesítésre, mivel a 2007. évben a középárfolyam lényegesen alacsonyabb volt, s ezáltal az egyes percdíjak eurocentben kifejezett értéke mindig magasabb volt, mint a reklámokban közölt összegek.

Az eljárás alá vont által alkalmazott módszer azt eredményezte, hogy ha egy fogyasztó a 2007. évben a kommunikációs eszközökön feltüntetett eurocent alapján végzett számításokat az általa kezdeményezett hívások árát illetően, akkor nem kapott reális képet a termékről, hiszen a kommunikációs eszközön olyan eurocent percdíjak lettek feltüntetve, amelyek az egész 2007. évben nem fordulhattak elő, azoknál csak magasabb eurocent percdíjak érvényesültek.

A Versenytanács kiemeli, az általa alkalmazott díjakat, s ennek megfelelően az általa alkalmazott kommunikációs eszközöket is a 2007. évben többször módosító eljárás alá vontnak módja lett volna olyan középárfolyamot figyelembe venni tájékoztatásai tartalmának meghatározáskor, amely reálisabb képet adott volna szolgáltatásáról, nem megnehezítve a szolgáltatás valós megítélését, más szolgáltatással történő tárgyyszerű összehasonlítását. Az eljárás alá vont ezt elmulasztotta.

25. A Versenytanács az eljárás alá vont védekezésére megjegyzi, nem jogsértő önmagában az, hogy a reklám egyes elemei nagyobb betűmérettel, figyelemfelhívó színnel vagy más megoldással kiemelten kerülnek közlésre – egészen addig, amíg a többféle betűméret nem válik a fogyasztó szempontjából kedvezőtlen információ észlelésének akadályává, illetve amíg a tájékoztatás egyensúlya megbontásra nem kerül például az észlelhetőséget, az olvashatóságot bizonytalanná, kétségessé tevő módon.

A reklámot közzétevő vállalkozások nem alapozhatnak arra az elvárásra, hogy a fogyasztó olvassa el azokat az apró betűs közléseket is, amelyeket egyébként a reklám észlelésének sajátosságaiból adódóan nem szükségszerűen tekint meg, hiszen a tájékoztatás

jogszerűségében a vállalkozásnak kell elől járnia. E körben nem szükséges annak vizsgálata, hogy egy adott közlés a fogyasztók által ténylegesen észlelhető reklámüzenet részévé válik-e, mivel már önmagában az ilyen, a fogyasztóknak szóló tájékoztatás egyensúlyát szükségtelenül megbontó, a piaci versenyt elősegítő transzparenciát nem szolgáló módszer alkalmas a fogyasztók választási szabadságának indokolatlan korlátozására (a Tpv. 10.§-ának a megsértésére), tekintettel arra, hogy olyan körülményeket teremt, amelyek jelentősen megnehezítik az áru, illetve az ajánlat valós megítélését, más áruval vagy más ajánlattal történő tárgyszerű összehasonlítását.

A jelen esetben az erőteljes formai jegyekkel elkülönülő kétféle közlés (az eurocent percdíj és az alkalmazott középárfolyam) összetartozik, egységben értelmezendő, amelynek összetartozását az eljárás alá vont megbontja az észlelhetőséget, az olvashatóságot bizonytalanná, kétségessé tevő módon. Megjegyzi a Versenytanács, ez a formai elkülönülés igen hangsúlyosan mutatkozik meg azon reklámok esetében, amelyek nem is a többi közléshez hasonlóan vízszintesen, hanem függőlegesen közlik a magyarázó szöveget.

26. Az eljárás alá vont előzőekben nem érintett védekezéseivel kapcsolatban a Versenytanács kiemeli az alábbiakat:

- a Versenytanács nem osztotta azt a vélekedést, amely szerint aránytalanul magas költségekkel járna a szórólapok percdíjak változásával párhuzamosan történő cseréje, figyelemmel a jelen eljárásban érintett reklámok megjelentetésével összefüggésben felmerült ismert költségek igen alacsony mértékére,
- a Versenytanács nem vitatja, hogy az eljárás alá vont az EzPhone Next telefonkártyát elsősorban a magyar fogyasztóknak szánta, ugyanakkor a megcélzott fogyasztók egy nyilvánvalóan nem elhanyagolható része külföldi volt, amelyet már önmagában az is mutat, hogy a vizsgált reklámok kétnyelvűek voltak,
- a jogsértés akkor is megvalósul, ha utóbb mód a fogyasztó további tájékoztatásban részesül, így nem bírt jelentőséggel, hogy a telefonkártya megvásárlását követően, a használat során a fogyasztó milyen tájékoztatásokat kap a felhasználható összegről, illetve a hívás maximális időtartamáról,
- a Versenytanács teljes egészében osztja a Vj-117/1998. számú határozatában foglaltakat, amely szerint a reklámmal szemben alapvető követelmény, hogy az a megjelenésekor az áru lényeges tulajdonságát illetően igaz információt közvetítsen a fogyasztó számára. A jelen esetben a reklámok a 2007. évben váltak a fogyasztók számára észlelhetővé, s ebben az időszakban kellett volna olyan információkat tartalmaznia, amelyek nem nehezítik meg az ajánlat valós megítélését. Ennek a követelménynek a vizsgált reklámok nem tettek eleget,
- a Gazdasági Versenyhivatal Fogyasztóvédelmi Irodájának a P-853/2006. számú ügyben megfogalmazott, az eljárás alá vont által hivatkozott álláspontja más tényállásban került kialakításra, s a jelen esetben semmilyen módon sem képezhet bármilyen hivatkozási alapot. Megjegyzendő továbbá, a Fogyasztóvédelmi Iroda valamely panasszal kapcsolatban megküldött tájékoztatása egyébként sem kötné a Versenytanácsot.

27. Figyelemmel a fentiekre a Versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont a 2007. évben alkalmazott kommunikációs eszközein a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására alkalmas magatartást tanúsított az EzPhone Next kártya kapcsán feltüntetett eurocent percdíjkról adott, a 2006. október 4-i Ft/EUR középárfolyamra alapozott tájékoztatás vonatkozásában.

Az eljárás alá vont magatartásával megsértette a Tpv. 10.§-át.

28. A Versenytanács megállapította, az eljárás alá vont által tanúsított magatartás esetében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2005/29/EK Irányelvének (a továbbiakban: Irányelv) rendelkezéseinek figyelembe vétele sem eredményez enyhébb elbírálást a Tpvt. szerinti értékeléséhez képest.

Amint az a Fővárosi Ítéltábla a 2.Kf. 27.121/2007/8. számú, a Vj-111/2005. számú ügyben hozott, illetőleg a 2.Kf. 27.170/2007/6. számú, a Vj-133/2006. számú ügyben hozott ítéletében megállapította, az üzleti vállalkozásoknak a fogyasztókkal szemben a belső piacon folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK számú Irányelv szabályozási modellje szerint biztosítani kell, hogy a piac a végső felhasználók döntéséhez szükséges információkat rendelkezésre bocsássa, valamint garantálni kell, hogy a fogyasztók a döntéseiket a piacon lévő ellenérdekű félnek a megtévesztő, illetve agresszív, vagyis manipulatív értékesítési stratégiáitól mentesen hozzák meg.

A jelen esetben az eljárás alá vont olyan manipulatív üzleti módszert alkalmazott, amely alkalmas a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására.

29. A Versenytanács előtt ismert, hogy a fogyasztók számára jelenleg is elérhetők a jogsértő reklámok, ezért a jogsértés Tpvt. 77.§-a (1) bekezdésének d) pontja alapján történő megállapítása mellett indokoltnak tartotta a jogsértő magatartás további folytatásának ugyanezen bekezdés f) pontja szerinti megtiltását is. Ez azt jelenti, hogy a jelen határozat kézhezvételétől számított 30 nap elteltével az eljárás alá vont – által megválasztott módon elérve – nem teheti elérhetővé a fogyasztók számára a jogsértő tájékoztatásokat. A Versenytanács megjegyzi, a kötelezés végrehajtása szempontjából az eljárás alá vont belső, általa megoldandó ügyének minősül, hogy – előadása szerint – sok értékesítési helyre nincs ráhatása a vonatkozásban, hogy ezek adott esetben leszedjék, illetőleg lecserélik a reklámokat.

30. A Versenytanács a jogsértés megállapítása mellett bírságot szabott ki az eljárás alá vonttal szemben a Tpvt. 78.§-ának (1) bekezdése alapján, a bírság összegét a Tpvt. 78.§-ának (3) bekezdésében foglaltak szerint meghatározva.

A bírság összegének meghatározásakor a Versenytanács figyelemmel volt a jogsértő tájékoztatások megjelentetésével kapcsolatban felmerült ismert (üzleti titoknak minősülő) költségekre, illetőleg a jogsértéssel érintett időszak hosszára.

A Versenytanács súlyosító körülményként értékelte, korábban már egy alkalommal megállapításra került, hogy az eljárás alá vont a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására alkalmas magatartást tanúsított (Vj-157/2005.).

A Versenytanács enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy az eljárás alá vont magatartása akkor releváns a fogyasztói döntés szempontjából, ha a fogyasztó elsősorban az eurocentben feltüntetett díjjal számol. Valószínűsíthető, hogy a magyar, a kártyát használó fogyasztók jellemzően a forintban feltüntetett árak segítségével tájékozódnak.

31. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 110.§-ának (1) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban a keresetlevélben a döntés végrehajtásának felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a Versenytanács nem foganatosíthatja.

A Ket. 138.§-a (1) bekezdésének a) pontja szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótlékot köteles fizetni. A (3) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Ennek ellentételezéseként a Tpvt. 83.§-ának (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha az eljáró versenytanács határozata jogszabályt sértett és ennek következtében az ügyfélnek igénye keletkezik a bírság visszatérítésére, a visszatérítendő összeg után a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres összegének megfelelő kamatot is meg kell téríteni.

VII. Egyéb kérdések

32. A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpvt. 45.§-án, illetékessége a Tpvt. 46.§-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik bíróság (86.§) hatáskörébe, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

33. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 83.§-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2008. február 14.